

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית

תבחינים להקצאת שעות תגבור למקצוע "גאוגרפיה – אדם וסביבה"
החל מתשע"ח ואילך

במסגרת מדיניות המשרד לעודד למידה משמעותית בבתי הספר התיכוניים, משרד החינוך מקצה שעות לימוד לבתי ספר המגישים בקשה בהתאם לנהלים הנדרשים והעומדים בתנאים שיפורטו להלן.

ההקצבה מיועדת לכלל בתי הספר המקיימים לימודי "גאוגרפיה – אדם וסביבה" לפי תכנית לימודים המאושרת בידי המשרד, בכיתות י"ב' הלומדים לבגרות במגמת "גאוגרפיה – אדם וסביבה" בהיקף 5 יחידות לימוד, בכיתות י" יב', לפי תכנית הלימודים לבגרות. על בית הספר לקבל למגמה רק תלמידים המיועדים לבגרות. ביה"ס יכול לקבל מתבחינים אלו לכל היותר 6 שעות שבועיות.

תנאי סף להקצבת שעות תגבור למגמה קיימת או חדשה

(מגמה חדשה : קבוצת לימוד הלומדת גאוגרפיה – אדם וסביבה בהיקף של 5 יחידות לבגרות על פי תוכנית הלימודים המאושרת בבית ספר שבשנה"ל תשע"ו לא התקיימה בו מגמה גאוגרפיה – אדם וסביבה)

1. על בית הספר לקבל למגמה רק תלמידים המיועדים להיבחן בבחינת בגרות.
2. בית הספר המקיים מגמת "גאוגרפיה – אדם וסביבה סביבה" בכיתות י" ו/או יא' ו/או יב', לפי תכנית לימודים לבגרות במגמות הנ"ל. הלימוד בהיקף של שלוש שעות שבועיות לכל יחידת לימוד לבגרות, בכל כיתת מגמה שבעבורה מתבקשת הקצבה.
3. במידה ובקשת ההקצבה מוגשת על ידי בית ספר שש שנתי, או ביי"ס ארבע-שנתי, הנ"ל מלמד בחטיבת הביניים את השעות הנדרשות בהיקף הנדרש על פי מתנ"ה ועל פי חוזר מנכ"ל בנושא למידה משמעותית.
4. בכל קבוצת תלמידים הלומדת לבגרות ילמדו לפחות 15 תלמידים.
5. השכלה והכשרה של המורה: המורה המלמד במגמה עברה מתבקשת ההקצבה הוא לפחות בעל תואר ראשון בגאוגרפיה ובעל תעודת הוראה בגאוגרפיה. במקרים חריגים בהם התואר או תעודת ההוראה של המורה אינם בגאוגרפיה, תוגש בקשה מנומקת ליחידה המקצועית (מפמ"ר גאוגרפיה – אדם וסביבה) שתגבש המלצה מנומקת ותעבירה לאישור וועדת ההקצבות במטה.

אופן החלוקה

משרד החינוך יקצה את השעות בין בתי הספר העומדים בתנאים האמורים לעיל, באופן הבא:

1. 50% מן השעות יחולקו לבתי הספר המלמדים בכיתות י" המיועדות לבגרות בהיקף של חמש יחידות לימוד, על פי תוכנית הלימודים בגאוגרפיה – אדם וסביבה.
ראשית, יחולקו השעות לבתי ספר הפותחים מגמה חדשה בתשע"ז – 1 ש"ש לכיתה.
(מגמה חדשה- בית ספר שבתשע"ו לא התקיימה בו מגמת גאוגרפיה – אדם וסביבה).
- שנית, לכתות י" בביס בהם קיימת מגמה- 1 ש"ש לכיתה. תינתן עדיפות לבתי ספר הלומדים במסלול הסייבר הגאוגרפי.

השעות יחולקו בין בתי הספר הזכאים לפי מספר התלמידים הלומדים במגמה, כאשר ראשית ינתנו השעות לבתי ספר בהם יש את המספר הגבוה ביותר של תלמידים במגמה, החלוקה תעשה לפי 1 ש"ש לכיתה, וכך הלאה בסדר יורד, עד להקצאת מלוא מכסת השעות. במידה ויותר עודף שעות, תחולקנה השעות העודפות בסבב נוסף אחד של 1 ש"ש. ככל שיש לבחור בין מספר בתי ספר בעלי אותו מספר תלמידים, יועדף בית הספר בעל מדד הטיפוח הגבוה ביותר. אם לאחר חלוקת מלוא השעות המבוקשות עדיין יותר עודף, השעות העודפות תועברנה לסל השעות של כיתות יא' הלומדות לבגרות בגאוגרפיה – אדם וסביבה.

2. 50% מן השעות יחולקו לבתי הספר המלמדים בכיתות יא' לימודי גאוגרפיה – אדם וסביבה בהיקף של חמש יחידות על פי תוכנית הלימודים המאושרת על ידי משרד החינוך.

ראשית, יחולקו השעות לבתי ספר הפותחים מגמה חדשה ביי"א בתשע"ז (מגמה חדשה- בית ספר שבתשע"ו לא התקיימה בו מגמת גאוגרפיה – אדם וסביבה)

שנית, יחולקו השעות לבתי ספר לכיתות י"א במגמה קיימת. תינתן עדיפות לבתי ספר הלומדים במסלול הסייבר הגאוגרפי.

השעות יחולקו בין בתי הספר הזכאים לפי מספר התלמידים הלומדים במגמה, כאשר תחילה ינתנו השעות לבתי ספר בהם יש את המספר הגבוה ביותר של תלמידים במגמה, החלוקה תעשה לפי 1 ש"ש לכיתה, וכך הלאה בסדר יורד, עד להקצאת מלוא מכסת השעות. במידה ויותר עודף שעות, תחולקנה השעות העודפות בסבב אחד נוסף של 1 ש"ש. אם לאחר חלוקת מלוא השעות המבוקשות עדיין יותר עודף, השעות העודפות תועברנה לסל השעות של כיתות י" הלומדות לברגרות. ככל שיש לבחור בין מספר בתי ספר בעלי אותו מספר תלמידים, יועדף בית הספר בעל מדד הטיפוח הגבוה ביותר.

בקרה ועיצומים

1. במידה וימצא פער משמעותי בין מספר התלמידים שנכלל בטופס הבקשה לבין מספר התלמידים שנבחנו בפועל, בלא הסבר שיניח את דעתה של היחידה המקצועית, יקוזזו שעות הלימוד שהוקצו לבית הספר בגאוגרפיה – אדם וסביבה וכן ניתן יהיה, בהתאם לשיקול דעתה של וועדת ההקצבות ועל בסיס המלצת הגורם המקצועי, לדחות בקשה לקבלת שעות ללימודי גאוגרפיה – אדם וסביבה של בית הספר האמור בשנה שלאחר מכן.

2. במידה וימצא פער משמעותי בין מספר התלמידים שנכלל בטופס הבקשה לבין מספר התלמידים שלמדו בפועל, יקוזזו שעות הלימוד במקצוע גאוגרפיה – אדם וסביבה שהוקצו לבית הספר וכן ניתן יהיה, בהתאם לשיקול דעתה של וועדת ההקצבות ועל בסיס המלצת הגורם המקצועי, לדחות בקשה לקבלת שעות ללימודי גאוגרפיה – אדם וסביבה של בית הספר האמור בשנה שלאחר מכן.

3. במידה ובית הספר לא יגיש דו"ח ביצוע לתשע"ח, כנדרש על ידי המזכירות הפדגוגית, עד ל-31/8/18 בלא שנמצא לכך הסבר שיניח את דעתה של היחידה המקצועית, יקוזזו שעות הלימוד במקצוע גאוגרפיה – אדם וסביבה שהוקצו לבית הספר לכל השנה.